گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۴۶۷۳
چهارشنبه ۲۷ خرداد ۱۴۰۵ ۱۴:۴۱

پس‌لرزه‌ها ادامه دارد

شوک هرمز فروکش کرد

با انتشار خبر توافق میان ایران و آمریکا و اعلام بازگشایی تنگه هرمز، بازارهای جهانی نفت واکنشی فوری نشان دادند؛ به‌طوری‌که قیمت نفت برنت بیش از ۴.۵ درصد و نفت وست‌تگزاس بیش از ۵ درصد کاهش یافت. با این حال، تحلیلگران معتقدند افت قیمت‌ها به معنای پایان بحران نیست و شوک ناشی از اختلال طولانی در یکی از مهم‌ترین شاهراه‌های انرژی جهان، همچنان اثرات خود را بر اقتصاد جهانی حفظ خواهد کرد.<;br&#۴۷>

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت:بر اساس اعلام رسمی، توافق انجام‌شده به پایان محاصره دریایی ایران و بازگشایی بدون محدودیت تنگه هرمز منجر شده است؛ مسیری که بخش بزرگی از تجارت جهانی نفت و گاز از آن عبور می‌کند. این تحول می‌تواند صادرات متوقف‌شده نفت ایران را بار دیگر به جریان بیندازد و صدها نفتکش سرگردان در دریای عمان را روانه بازارهای مصرف، به‌ویژه در آسیا کند.

در کوتاه‌مدت، این اتفاق به معنای افزایش عرضه و کاهش بخشی از فشار قیمتی در بازار انرژی است؛ اما واقعیت این است که اقتصاد جهانی، به‌خصوص آسیا، طی ماه‌های گذشته هزینه سنگینی بابت این اختلال پرداخته است. وابستگی شدید کشورهای آسیایی به انرژی خلیج فارس باعث شد بسته شدن هرمز، نه فقط قیمت نفت، بلکه کل زنجیره تولید و تجارت را تحت تاثیر قرار دهد.

در این مدت، کمبود نفت خام، گاز طبیعی مایع و فرآورده‌های پتروشیمی، صنایع پایین‌دستی در کشورهایی مانند ژاپن، کره جنوبی، پاکستان، ویتنام و فیلیپین را با بحران تامین خوراک روبه‌رو کرد. همزمان، محدودیت در صادرات کود اوره از کشورهای منطقه، امنیت غذایی و تولید کشاورزی در بخش‌هایی از جنوب شرق آسیا را تهدید کرده است. کارشناسان می‌گویند حتی با بازگشت کامل تردد نفتکش‌ها، بازسازی زنجیره تامین زمان‌بر خواهد بود. بسیاری از صنایع کوچک و متوسط که در ماه‌های گذشته با کاهش تولید یا توقف فعالیت مواجه شده‌اند، برای بازگشت به ظرفیت پیشین به زمان و سرمایه نیاز دارند.

یکی از نگرانی‌های مهم، تاخیر زمانی در انتقال اثرات قیمتی است. در بازار آسیا، قیمت گاز طبیعی مایع معمولا با فاصله سه تا شش ماه از نوسانات نفت تاثیر می‌گیرد؛ به همین دلیل حتی اگر قیمت نفت در هفته‌های آینده کاهش بیشتری داشته باشد، فشار تورمی ناشی از رشد قیمت انرژی می‌تواند تا پایان سال ادامه پیدا کند. در کنار آن، موضوع بیمه نفتکش‌ها و ریسک بازگشت تنش‌های ژئوپلیتیک همچنان یکی از عوامل مهم در تعیین هزینه حمل‌ونقل و زمان‌بندی تجارت انرژی خواهد بود. هرگونه تردید نسبت به پایداری توافق، می‌تواند دوباره بازارها را با موج جدیدی از نااطمینانی مواجه کند. اقتصاددانان معتقدند شوک نفتی تنها در قیمت حامل‌های انرژی خلاصه نمی‌شود؛ این شوک به مرور از طریق افزایش هزینه تولید، کاهش مصرف و افت سرمایه‌گذاری به سایر بخش‌های اقتصاد سرایت می‌کند و می‌تواند رکود تورمی را در اقتصادهای آسیب‌پذیر تشدید کند.

در نتیجه، اگرچه توافق اخیر توانسته بخشی از نگرانی‌های فوری بازار را کاهش دهد، اما بازگشت به شرایط پیش از بحران، نه سریع خواهد بود و نه کامل. حتی ممکن است پیامدهای این بحران، کشورهای مصرف‌کننده را به سمت تغییر دائمی مسیرهای تامین انرژی و متنوع‌سازی مبادی واردات سوق دهد؛ تغییری که می‌تواند ساختار تجارت جهانی انرژی را برای همیشه دگرگون کند.